

Sygn. akt VIII Cz 31/18

POSTANOWIENIE

Dnia 26 stycznia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu VIII Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Rafał Krawczyk (spr.)

Sędziowie: SO Hanna Matuszewska

SO Jadwiga Siedlaczek

po rozpoznaniu w dniu 26 stycznia 2018 r. w Toruniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z udziałem R. M.

o nadanie klauzuli wykonalności

na skutek zażalenia wierzyciela

na postanowienie Sądu Rejonowego w Toruniu

z dnia 21 grudnia 2017 r.

sygn. akt I Co 2891/17

postanawia: uchylić zaskarżone postanowienie i przekazać wniosek do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Toruniu, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego.

/SSO Hanna Matuszewska/ /SSO Rafał Krawczyk/ / SSO Jadwiga Siedlaczek/

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 21 grudnia 2017 r. Sąd Rejonowy w Toruniu oddalił wniosek Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. o nadanie klauzuli wykonalności dalszym administracyjnym tytułom wykonawczym przeciwko dłużnikowi – R. M..

Sąd Rejonowy wskazał powołując się na uchwałę Sądu Najwyższego, że nie stanowi tytułu egzekucyjnego w rozumieniu art. 777 § 1 pkt 3 k.p.c. tytuł wykonawczy obejmujący składki na Fundusz Pracy (art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, Dz. U. nr 99, poz. 1001 ze zm.). Ponadto, powołując się na art. 26b § 2 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, Sąd I instancji podkreślił, że dalszy tytuł wykonawczy powinien zawierać m.in. oznaczenie celu dla którego został wydany, w każdym natomiast z dołączonych do wniosku dalszych tytułów wykonawczych, w rubryce I formularza, zawarta jest klauzula o treści: „na podstawie art. 27 § 1 pkt 10 ustawy kieruję tytuł wykonawczy do egzekucji administracyjnej”.

W konsekwencji, w ocenie Sądu Rejonowego, tytuły nie te mogą być wykorzystane w toku egzekucji sądowej, wnioszek należało zatem oddalić.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożył wnioskodawca zaskarżając je w całości i wnosząc o jego zmianę poprzez nadanie sądowej klauzuli wykonalności załączonym do wniosku dalszym tytułom wykonawczym.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie zasługiwało na uwzględnienie .

W rozpoznawanej sprawie wnioskodawca wniósł o nadanie sądowej klauzuli wykonalności załączonym do wniosku administracyjnym tytułom wykonawczym wskazując, że jest ona niezbędna do uwzględnienia wierzyciela w projekcie planu podziału, w związku ze skuteczną licytacją nieruchomości dłużnika.

Nie ulega wątpliwości, że administracyjny tytuł wykonawczy wystawiony przez dyrektora ZUS ma z punktu widzenia egzekucji sądowej jedynie status tytułu egzekucyjnego (art. 777 § 1 pkt 3 k.p.c.) i dla wszczęcia na jego podstawie egzekucji sądowej niezbędne jest uzyskanie klauzuli wykonalności (por. uchwały Sądu Najwyższego z dnia 23 maja 2003 r., III CZP 27/03, OSNC rok 2004, Nr 3, poz. 37 oraz z dnia 16 października 2008 r., III CZP 99/08, Biul. SN rok 2008, Nr 10, poz. 10). Podobnie w uchwale z dnia 4 czerwca 2009 r. (III CZP 37/09, Legalis) Sąd Najwyższy jednoznacznie wskazał, na gruncie zbliżonego stanu faktycznego, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych jako wierzyciel należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne i innych świadczeń, dla których droga egzekucji sądowej jest dopuszczalna, zgłaszając uczestnictwo w podziale sumy uzyskanej z egzekucji z nieruchomości (art. 1036 k.p.c.), spełnia wymaganie polegające na złożeniu tytułu wykonawczego tylko wtedy, gdy administracyjny tytuł wykonawczy jest zaopatrzone w sądową klauzulę wykonalności.

Z powyższego wynika, że złożony przez wnioskodawcę wniosek jest konieczny dla jego udziału w podziale sumy uzyskanej z egzekucji nieruchomości, dla którego niezbędne jest złożenie administracyjnego tytułu wykonawczego zaopatrzonego w sądową klauzulę wykonalności. Sąd Rejonowy powołał się na dwie niezależne podstawy oddalenia wniosku.

Odnosząc się do pierwszej z nich wskazał w pierwszej kolejności, że Sąd Rejonowy odwołał się do nieaktualnego brzmienia przepisu art. 107 ust 4 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U.2017.1065 t.j.). Na mocy nowelizacji wprowadzonej ustawą z dnia 14 marca 2014 r. o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2014.598) powołany przepis stanowi, że „Od składek na Fundusz Pracy nieopłaconych w terminie Zakład Ubezpieczeń Społecznych pobiera odsetki za zwłokę, na zasadach i w wysokości określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2017 r. poz. 201, 648, 768 i 935). Składki te oraz należności z tytułu odsetek za zwłokę i dodatkowej opłaty, o których mowa w ust. 3, nieopłacone w terminie, podlegają ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji lub przepisów o postępowaniu cywilnym. Składki, należności z tytułu odsetek i dodatkowej opłaty są przekazywane na rachunek bankowy dysponenta Funduszu Pracy.” W konsekwencji rozważania powołanej w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia uchwały Sądu Najwyższego z dnia 16 października 2008 r. (III CZP 99/08, Legalis), są nieaktualne w zakresie, w jakim odnoszą się do poprzednio obowiązującej treści art. 107 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Uwagi zawarte w tym judykacie dotyczące administracyjnych tytułów wykonawczych, które stanowią tytuły egzekucyjne w rozumieniu art. 777 § 1 pkt 3 k.p.c. znajdą obecnie zastosowanie także, do tytułów obejmujących składki na Fundusz Pracy.

W tym miejscu wskazać należy, że Sąd Rejonowy powołując się na nieaktualną w części uchwałę nie dostrzegł przy tym, iż nie wszystkie z objętych wnioskiem administracyjnych tytułów wykonawczych odnosiły się do art. 107 ust 4 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Część z nich obejmuje bowiem należności pieniężne wymagalne na podstawie innych przepisów, w tym art. 93 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 581). Sąd Rejonowy odwołał się do powyższego artykułu

w treści uzasadnienia zaskarżonego postanowienia wskazując, że administracyjne tytuły wykonawcze obejmujące składki na ubezpieczenie zdrowotne, na podstawie powołanego przepisu, stanowią tytuły egzekucyjne, mimo tego oddalił wniosek w całości.

Jeżeli zaś chodzi o drugą z podstaw oddalenia wniosku to jest zawartą w przedmiotowych administracyjnych tytułach wykonawczych klauzulę o skierowaniu tytułu wykonawczego do egzekucji administracyjnej, to podkreślić należy, że stanowi ona wymóg formalny tytułu, zgodnie z art. 27 § 1 ust. 10 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Jest to zatem niezbędny element każdego administracyjnego tytułu wykonawczego. Jego istnienie w żaden sposób nie wpływa na ocenę dopuszczalności nadania sądowej klauzuli wykonalności przedmiotowym tytułom. Bez tej klauzuli nie można by natomiast w ogóle uznać takiego dokumentu za administracyjny tytuł egzekucyjny, zatem jej brak skutkować powinien oddaleniem wniosku. Jednocześnie zgodnie z art. 26c § 2 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji dalszy tytuł wykonawczy poza wymogami, o których mowa w art. 27 (a zatem m.in. zawarciu w niej powołanego wyżej sformułowania o skierowaniu do egzekucji administracyjnej), zawiera także numer porządkowy oraz oznaczenie celu, dla którego został wydany. Wyraźnie zatem cel, dla którego został wydany dalszy tytuł wykonawczy, jest odrębnym elementem tytułu, od klauzuli organu egzekucyjnego o skierowaniu tytułu do egzekucji administracyjnej. Objęte wnioskiem dalsze administracyjne tytuły wykonawcze zawierają przy tym wskazanie, że celem ich wydania jest prowadzenie egzekucji przez inny organ egzekucyjnych, do których niewątpliwie należy Komornik Sądowy. Jednocześnie zawierają one, zgodnie z art. 26c § 2 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, stosowne numery porządkowe.

Mając na uwadze powyższe uznać należało, że zaskarżone postanowienie Sądu Rejonowego było wadliwe. Sąd ten bezzasadnie przyjął, że objęte wnioskiem dalsze administracyjne tytuły wykonawcze nie mogą zostać – z uwagi na ich charakter – zaopatrzone w sądową klauzulę wykonalności, a co za tym idzie, być wykorzystane w toku egzekucji sądowej. Tym samym odstąpił od badania innych, niezbędnych dla nadania klauzuli wykonalności przesłanek, nie rozpoznał przez to istoty sprawy.

W konsekwencji zaskarżone postanowienie podlegało uchyleniu na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 zd. 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 108 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

/SSO Hanna Matuszewska/ /SSO Rafał Krawczyk/ / SSO Jadwiga Siedlaczek/